
===== Gizli ve Açık Mut'a =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Date: 12663

Seneler evvel bir gazetede, Alman kadın bir parlamenterin evliliklerin 7 yılla sınırlanmasına dair bir teklifini okumuştum. İki evlilik arası, işin teorisiyle fazla meşgul olduğum zamanlardı. Mantıklı gelmişti. Evliliklerin *opt-out* değil, *opt-in* olması, insanların *bitmesi kesin* bir ilişkiyi kollamak için daha çok gayret etmeleriyle sonuçlanabilirdi.

Evlendikten sonraki boşvermişlik, yerini *nikahı yenileyebilmek* için ihtimam göstermeye bırakabilir. Gerçi kimisi de iyice boşverebilir öyle bir durumda. *Canım nasılsa bitecek* deyip, *hepten bitmiş gibi* yapabilir.

Bu girişin sebebi mut'a deyince, insanların aklına hemen *zina* gelmesi. *Mut'a = Saatlik nikah* demek ya. Bu da, zinaya kılıf bulmaktan başka bir şey değil.

Ehl-i Sünnet bu konuda net. Hatta talak mevzuunda, adam karısına *seni on sene sonra boşayacağım* dese bile, anında boşanmış kabul ediliyor. Nikahta herhangi bir süre belirlenmesi haram ve nikahın sona ermesiyle sonuçlanıyor.

Şiilerse bunun Hz. Peygamber'in   izin verdiği, ancak Hz. Ömer'in yasakladığı bir uygulama olduğunu ve Ömer'in (tabiri caizse) *haddini aştığını* söylüyorlar.

Onların *Ömer İran'ı fethederek de haddini aştı* şeklinde, meselenin *özünü* anlatanları var mı bilmiyorum ama ilk üç halife arasında, en şiddetle karşı çıktıkları Hz. Ömer olduğu için, onun *yapma* dediğini yapmak herhalde daha bir önem arz ediyordur. (Pek Şii tanımam ama uzaktan gözlediğim ve Esed'in sanırım *Mekke'ye Giden Yol* kitabındaki gözlemleri bu yöndeydi.)

Velakin bütün bu tartışmada, en tuhaf karşıladığım taraf şu: *Nikah* denen şeyin, süresi olsun veya olmasın *ilan edilmesi* diye bir şart vardır. Buradaki asıl arıza, *gizli dost edinmeyin* diyen ayet hükmüne aykırı olarak, saatlik, yıllık veya asırlık *gizli nikah* yapmak. Mut'anın zina kılıfı olarak kullanılmasında *süre* kısmı ayrıntı, çünkü nikah gizli olduğunda, süresi olmasa da pek nikaha benzeyen bir şey olmuyor. Hasılı eğer süre tahdidi nikahı bozuyorsa, gizliliğin hayli hayli bozması lazım, değil mi?

Şimdi, eminim bunun istisnaları, müstesnaları, falanca fakihin hükmü, filancanın meselesi vardır ancak *saatlik mut'a* denen dertteki asıl sorunun *saatlik* kısmı değil, bu nikahı kimsenin bilmeyişi olduğunu düşünmekte haksız mıyım? Bu tabii Sünnilerin işine gelen bir söz değil, çünkü memleketimizin mut'a gibi bir sorunu yok ama *ilk hanımdan habersiz ev kiralayıp ikinci hanım oturtma* gibi bir sorun mevcut. *Aman kimse duymasın* diye bir yandan kıvrım kıvrım kıvrılırken, bir yandan da kendini *evli* saymanın, mut'a'dan daha anormal durduğunu kimse düşünmüyor mu acaba?

Bütün bu kasetti, pornoymdu, dinlemeydi, bilmemneydi işlerinde, mut'ayla itham edilenlerin asıl *suçu* bunu *gizli* yapmaları değil mi? Veleve ki bu adamlar bunu süreli yaptı ama açık açık da söylediler, memlekette ne zina, ne nikahsız yaşamak suç olduğuna göre kim bunu mevzu edebilir? Veyahut bilsek kim kiminle kaç saatlik nikah yapmış, gerçekten bizi ilgilendirir mi?

Gerçekten, yani, bizi ilgilendirir mi?

Meseleye *gizlilik* tarafından yaklaşmak, (sadece *The Cemaat* değil) diğer pek çok cemaatin de yarasına dokunmak demek. Memleketimin erkekleri o kadar erkek ki, *kanun değişsin, çok eşlilik serbest olsun* diyen kimseyi bulamazsın ama parayı bulanın aklına ilk hanım sayısını artırmak gelir.

Bunun üzerinde durmaktan özellikle kaçınıp, /teaddud-i zevcatta adil olmak Türkiye'de mümkün değildir, çünkü sadece biriyle resmen evli olabilirsin ve diğerlerinin aynı derece hukuki güvencesi olamaz/ diyen mesela kimseyi görmedim. Zaten bu derece dikkatli olsak, bu halde de bulunmazdık herhalde.

Türkiye'de ve İslamı bir hukuk kaynağı görmeyen diğer ülkelerde, muamelata dair pek çok hükmü uygulamak mümkün değil. Ancak adamın aklına bunlardan rahatsızlık duymak gelmiyor da, biri kalkıp, *bu zamanda zevce sayısını artırmak mı olur?* deyince, dinden çıkabiliyorsunuz. Adamın İslamî bir ülkede yaşamadığını anlaması için mevzuun *oraya* gelmesi lazım.

Şahsen, naçizane, verilmiş bu ruhsatı inkar etmiyorum ve hukukun buna izin vermesini de savunuyorum. (Ancak ikinci ve müteakip hanımların ilk evliliklerini *kuma* olarak yapmalarına, istismar edildiği için itirazım var. Erkeklerin ikinci ve müteakip eşinin daha önce evlenmemiş olmasını meselenin künhündeki ruhsata uygun görmüyorum.) Bununla beraber, bugün Türkiye'de İslam'la ilgili her dert çözülmüş gibi uçkur peşinde koşan adamların İslam'a ve müslümanlara da pek faydası olduğu kanaatinde değilim. Zinanın yasak olmadığı, genel hukukun İslam'la alakasının olmadığı bir ülkede, cari hukukun tanımadığı bir nikahla *evlenmek* ne kadar hakkaniyetli ve bunun hesabını Allah'a nasıl verirdim bilmem.

Şimdilerde moda bu konuda açıklama yapmaya çalışanlara *mut'acı* yakıştırmaları yapmak. Onun için de biri gelip sorsa vereceğim cevabı da yazayım: Naçizane *her duruma uygun* bir fıkıh anlayışım yok, sadece evlilik konusunda değil, diğer hiçbir konuda yok. Fıkıhtan anladığım kitaplarda yazan ve fakihlerin söylediğinden çok, *vak'a temelli* bir hukuk. O sebeple bu konularda kişilerin durumuna bakıp karar vermek gerekir. *Kör doktor reçetesi* gibi her duruma uyan ezberden hükümlere itibar edemiyorum.

Nikahta en önemli konu herhalde kadının istismara uğramayışı. Bu istismarın adı mut'aysa veya *multi* evlilikse, nikah açık seçik değil de kaçak göçekse, şartlar kadının lehine değil, aleyhineyse; hangi fakihin ne dediğini pek ciddiye alamıyorum. Arayınca her konuda hile-i şeriyeye bulabiliyoruz, ancak Allah'a hesabını verirken bunların ne faydası olacak, merak ediyorum.

O sebeple, mut'a, kadının istismara uğrayacağı yerde haramdır. Eğer (aklıma şu an gelmeyen ve hayli nadirattan olduğunu tahmin ettiğim), kadının lehine olacağı bir durum varsa, belki, bir ihtimal, kadının, erkeğin ve konuyla ilgili herkesin bilgisi dahilinde mümkün sayılabilir ama böyle bir hükmü vermek de benim boyumu aşar.

Ve yine süreli nikah yapmış birine, zina ithamı yapamam, kendilerinin bu konuyu enine boyuna araştırdığını ve kadının aleyhine olmadığına karar verdiklerini düşünürüm. Mut'a, tamam, mezhebimizde nikah sayılmıyor ancak *mezhebimizin hükmü budur* diyerek zina ithamında bulunmak da, aynen mut'a izni vermek gibi benim boyumu aşar.

Ben açıkça *nikahsız yaşayan* kadın ve erkeğe de dinen zina ithamında bulunamam mesela. Zinada *gizlilik* şartı vardır, açık yapılabiliyorsa, zina ithamı o kadar kolay değildir. Gizli yapılıyorsa da, bunun dört ayrı şahitle tesbit edilmesi gerek.

Zinanın tesbiti o kadar zor ki, meselenin *vukuundan* ziyade *şuyuu* olduğunu ve insanların başka şekillerde cinselliğe erişerek evliliğin getirdiği sorumluluklarını ihmal etmelerinin önüne geçme hikmeti taşıdığını anlayabiliyoruz. Elbette Allah'a (svt) verilecek hesabının farkında olanlar için ortaya çıkmayacak zina da, zina iftirası da, dedikodusu da büyük günah. Bununla beraber insanların kamuyu ilgilendirmeyen günahlarını araştırıp, onlara şantaj yapmanın da bir hesabı var. Bu konulardaki *strateji*, zinanın vukuunu gören dört kişiden biri değilseniz susmak.

Özetle *mut'a*, *zinanın kılıfı* diyenlerin, diğer kılıflarına ve kılıfsız zinaya da aynı dikkati göstermesini beklerim. İnsan, menfaat ve cinsellik söz konusu olduğunda hayli *kurnaz*, iyi niyetle va'zedilmiş kuralları da kendi lehine yontmada çok hünerli. Mut'a da böyle, *gizli evlilik* de böyle, modern dünyanın getirdiği her tür cinsellik reklamı ve kolaylığı da böyle.